Novinky
obce Hradištko-Kersko

Jaro / číslo 33 / ročník IX / duben 2019 zdarma

Jarní pranostiky
(Velká kniha českých pranostik)

- Na Zelený čtvrtek hrachy zasívej, na Velký pátek se zemí nehýbej!
- Na Velkou noc bude-li málo pršeti, ne mnoho píce pro sucho bude měti, pakli ten den jasno bude, máslo, omastek lacino přijde.
- Brambory sázej na svatého Marka, bude jich plná jamka.
- Jak prvně zahřmí, fialka více nevoní.

V jarním vydání Novinek naleznete:

- Slovo starosty
- Orkán Eberhard
- Základní a Mateřská škola Hradištko
- Knihovna Hradištko
- Bál Klubu důchodců
- Proč na jaře není vidět Mléčná dráha
- Jezdecká škola Equus Kinsky
- Tříkrálový turnaj
- Velikonoce v Lesním ateliéru Kuba
- Něžný Barbar v samizdatu
- Vzpomínka na Bohumíra Jarušku
- Historie obce

Foto titulní strana: Bronislav Kuba

Vážení spoluobčané,

Nevlídné zimní počasí je už doufám za námi a všichni se těšíme z probouzející se přírody. Vždyť jarní sluníčko pomalu vytahuje ze země první květinky, bylinky a všude je od časného rána do pozdního večera slyšet zpěv ptactva.

První čtvrtletí roku je obdobím, kdy jednotlivé organizace působící v naší obci pořádají oblíbené plesové zábavy.

Tak postupně přišly na řadu plesy Tělovýchovné jednoty, Základní a mateřské školy a také ples Klubu důchodkyň, který byl ve stylu 1. republiky. Nesmíme zapomenout na ples MS Sadská, jelikož mnoho členů je z Hradištka a tradičně je pořádán v Sadské. Těší mě, že jednotlivé spolky začínají spolupracovat, což se projevilo na vzájemném předtančení v úvodu plesů. Všechny tyto akce byly velice slušně navštíveny nejen díky příjemné hudbě, bohaté hře o ceny, ale hlavně díky pečlivé přípravě organizátorů.

Kromě zábav se nezapomnělo ani na činnost, výsledkem které je zkrášlení okolí naší obce. Na příjezdu od Sadské dlouhodobě hrozilo zřícení suchých a nemocných bříz na projíždějící auta. Odstraněny byly i nízko položené větve dubu, které začaly ohrožovat průjezd autobusů a nákladních automobilů. Této práce se po dohodě s OÚ a KSÚS ujali naši sportovci se svými příznivci – brigády se zúčastnilo 18 lidí a já jim ještě jednou touto cestou děkuji. Dřevo pokácených stromů narovnané do metrů bylo využito jako pěkné ceny do tomboly.

Velmi si vážím toho, že v rámci výzvy k pomoci při obnově lesa, se ke spolupráci přihlásily MS Sadská, firma Vestavstyl a Základní a mateřská škola Hradištko, které provedou dosadbu stromků a budou se starat o vybrané paseky.

... *pokračování na další straně*

Všeobecně prospěšnou akcí mladých i dospělých je akce ukliďme Česko, do které se nám povedlo zapojit i LČR i majitele motorestu Ohio.

Děkuji všem občanům, kteří provádějí úklid okolí svých domků a chat a také těm, kteří pomáhali brigádně při čištění a vyřezávání příkopů od náletových dřevin i zaměstnancům OÚ. Křoviny vysekané podél silnice byly posléze rozštěpkovány pracovníky KSÚS, a tak je kolem silnic čisto.

Při orkánu Eberhard nebyly příliš poškozeny obecní lesy ale tři stříbrné smrky do té doby rostoucí před budovou OÚ. Ze soboty na neděli z 9. na 10. března při poryvu větru došlo k nebezpečnému naklonění nad dráty NN, po konzultaci s odborníky z LČR a ČEZ bylo rozhodnuto o jejich co nejrychlejším odstranění, které prováděli pracovníci HZS Nymburk. Sice to srdce zabolí, ale bezpečnost je důležitější.

V příštím období plánujeme opravu šotolinové silnice ve Vilách až po vyústění na silnici směr Semice, postupně budeme pokračovat na dalších šotolinových cestách.

Byl dokončen projekt oprav dosud nezpevněných komunikací v Hradištku a podána žádost o stavebním povolení. Následně budeme čekat na vypsání příhodného dotačního titulu.

Byl zadán projekt na vybudování chodníku od č. p. 1 k autobusové zastávce a podána žádost o dotaci na dostavbu podkroví MŠ.

Na našem OÚ proběhly kontroly ze Státního archivu (po 10. letech), krizového řízení (po 12. letech) a HZS (po 12. letech). V sobotu 4. května slavnostně přivítáme nové občánky Hradištka.

Závěrem bych chtěl popřát všem občanům Hradištka a Kerska mnoho hezkých jarních slunečných dnů.

Ing. Vlastimil Šesták
starosta obce

Ukliďme Česko v Hradištku a Kersku

Pojďme společně uklidit Hradištko a Kersko **v sobotu 6. dubna 2019.**

Sraz v 9:00 hod.
- v Hradištku před budovou OÚ
- v Kersku u Pramene

S sebou dobrou náladu, pracovní rukavice a pevnou obuv. Kontaktní osoba: Ing. Vlastimil Šesták 724 181 703

Pálení Čarodějnic v Hradištku

Srdečně zveme děti i rodiče na tradiční **pálení ČARODĚJNIC**, které se uskuteční v úterý **30. dubna 2019** ve 20:00 hod. již tradičně U Kříže naproti místnímu hřbitovu.

Slavnostní vítání občánků

4. května 2019 se na Obecním úřadu v Hradištku uskuteční slavnostní vítání našich nejmenších.

Zájezdy do divadel

Obecní úřad v Hradištku vám nabízí možnost zúčastnit se návštěvy dvou divadelních představení, doprava autobusem zdarma.

Divadlo Spejbla a Hurvínka, představení pro dospělé (vhodné i pro děti od 12 let) **SPEJBL A MĚSTO HŘÍCHU, 29. května 2019, 19:00 hod., cena cca 220 Kč.**

Netradiční muzikál pro dospělé. Spejbl a Hurvínek poprvé v duchu noir! Temnější atmosféra, detektivní zápletka, děsivé zpěvy a tance, při kterých by se i v loutkách krve dořezal. Po městě obchází vrah a Spejbl by měl být jedním z těch, kdo ho ještě dnes chytnou, jenže, kam se to vlastně poděl Hurvínek? Jaký hřích tíží Josefa Spejbla a jaké záhady a tajemství ukrývá Hurvínek? Autoři nabízejí odpověď utkanou z předíva groteskně cynických černobílých detektivek čtyřicátých let dvacátého století.

Divadlo kouzel Pavla Kožíška, strhující show pro celou rodinu (vhodné i pro děti od 7 let) **MAGICKÁ ESA, 9. listopadu 2019, 14:00 hod., cena 359 Kč.**

Při velkých „copperfieldovských" iluzích se vedle mistra světa ze Světového poháru bavičů – iluzionisty Pavla Kožíška – představí v neočekávaných rolích přední české modelky. Těšit se můžete na čtyřmetrovou skluzavku času, která promění postavu dospělého člověka v malé dítě, záhadné čtení myšlenek divákům v publiku, nebezpečné prostoupení obřím ventilátorem, originální levitaci divačky z publika, vystřelení kouzelnice z děla a na řadu dalších velkolepých iluzí plných perfektní zábavy!

Vstupenky v prodeji v kanceláři OÚ.
Jana Kubová

Aktuální informace

o činnosti a dění v obci jsou pravidelně uveřejňovány na oficiálních webových stránkách naší obce.

www.hradistko-kersko.cz

Uzávěrka letních Novinek

Uzávěrka letního čísla Novinek je 21. 6. 2019. Příspěvky dodané po termínu uzávěrky budou zveřejněny v podzimních Novinkách. Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav a krácení rozsáhlých příspěvků. Redakce nezodpovídá za názory čtenářů.

Policie ČR Obvodní oddělení Sadská informuje

Stačí zavolat na linku 158!

Tímto článkem bychom chtěli apelovat na všechny občany, aby v případech, kdy vidí ve svém okolí někoho podezřelého, jak se dopouští protiprávního jednání, aby neváhali a vytočili bezplatnou linku 158.

Policisté Vámi oznámenou skutečnost prověří a případně zabrání dalšímu nezákonnému jednání. Nemusíte mít obavy z toho, že by Vám policisté něco vytýkali, ale naopak Vám poděkují za to, že jste ochránili svůj majetek, anebo Vašeho souseda. Sousedská solidarita je velmi důležitá a je třeba mít na paměti, že dnes například navštívil zloděj souseda, ale zítra se to může stát i Vám.

Často se od občanů po události dozvídáme, že viděli, slyšeli nebo vyrušili zloděje, ale nikdo bohužel na místo policii nezavolal. Je důležité volat hned, v kteroukoliv denní či noční dobu, policisté slouží nepřetržitě 24 hodin. V žádném případě se nesnažte pachatele dopadnout, jen zavolejte na linku 158! Vítáme všechny Vaše poznatky a předem za ně děkujeme. Velmi nám pomáhají při dopadení neznámého pachatele.

Bezplatná linka 158 je svedena na operační středisko, kde operační důstojník zajistí výjezd příslušníků Obvodního oddělení v Sadské na místo události, případně jinou hlídku Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, která bude nejblíže.

npor. Mgr. Jana Žďárská
vedoucí oddělení

Poděkování policie

Ráda bych vyjádřila velké poděkování všem občanům - dobrovolníkům z Hradištka, kteří se účastnili dne 31. 1. 2019 pátrací akce, bohužel se smutným koncem, po pohřešované paní Huljakové.

Občané Hradištka přišli okamžitě na pomoc a velmi aktivně se zapojili do pátrání po pohřešované. Ještě jednou děkujeme.

npor. Mgr. Jana Žďárská
vedoucí oddělení Sadská

Orkán Eberhard

byla cyklóna, která zasáhla střední Evropu v březnu roku 2019. Její vítr dosahoval rychlosti až 206 km/h, na následky tohoto orkánu zahynuli 2 lidé. Vítr strhával střechy, bez proudu bylo v Česku 320 tisíc obyvatel. Orkán řádil od 8. března 2019 a dne 12. března se rozpadl. (zdroj Wikipedie)

Také V Hradištku jsme tento jev zaznamenali, naštěstí ne v jeho plné síle. Velmi silný nápor větru proběhl v noci z 9. na 10. března, načechral střechy na domech a místy shodil pár tašek, rozfoukal a odhodil několik plotových polí, shodil lampu pouličního osvětlení v ulici Bulánka a vyvrátil, případně naklonil, desítky stromů.

Spadlá lampa na Bulánce

Následkem větru nefungoval elektrický proud několik hodin. Poryv větru trval pouze pár minut, ale bylo to velmi nepříjemné.

U budovy Obecního úřad vítr naklonil tři smrky a hrozilo velké nebezpečí jejich pádu. S odstraněním stromů pomohla obci zásahová jednotka hasičského sboru Nymburk. Stromy hasiči rozřezávali postupně z plošiny hasičského vozu.

Tento strom spadl poryvem větru rovnoběžně s domem a naštěstí nezpůsobil majitelům žádnou větší škodu.

Jana Šestáková

Všechnopárty

12. března 2019 uspořádal obecní úřad zájezd do pražského divadla Semafor, kde se uskutečnilo veřejné natáčení oblíbeného televizního pořadu Karla Šípa Všechnopárty.

Byli jsme napnutí, jaké hosty si na natáčení pozvali, poněvadž to dopředu není známo.

Prvním hostem byl astronom ondřejovské hvězdárny Martin Jelínek, který se rozvyprávěl na téma gama záblesky. Navzdory tématu to bylo povídání veselé. Druhým hostem byla herečka estonského původu Lilian Malkina, filmová babička Kolji. Jako třetí přišel violoncellista Jiří Bárta, se kterým to měl Karel Šíp těžké, poněvadž světově uznávanému muzikantovi šlo vyprávění velmi ztuha.

Televizní vysílání by mělo proběhnout 5. dubna na ČT1. Pro milovníky divadla již připravujeme další zájezd.

Jana Kubová

Základní a Mateřská škola Hradištko

Jaro ve škole a školce

Jaro je tady. Sluníčko začíná nabírat na síle a pro děti začíná radostné období her venku na zahradě i v přírodě.

Ve škole a školce se nenudíme

Podle kalendáře vychází Vynášení smrtky letos na 7. dubna. A tak se definitivně můžete přijít rozloučit se zimou. Týden před touto akci pojedou žáci 4. ročníku na golfový turnaj do Kostelní Lhoty a celá škola navštíví i s předškoláky Národní galerii ve Štemberském paláci, kde jsou připraveny pro jednotlivé věkové skupiny výtvarné dílny.

Jako každý rok, tak i letos prožijeme Pašijový týden v barvách - modré pondělí, v úterý budeme žlutí a ve středu černí nebo šediví. Těšíme se i na návštěvu členek KD Hradištka a společně si tak připomeneme, že Velikonoce jsou už za dveřmi. Jsme velice rádi, že tato spolupráce přetrvává a chceme jim poděkovat za krásné vystoupení na Školním plese, kde nezapřely, že mají rády legraci a umí si ji udělat i samy ze sebe.

Před Velikonocemi bychom se rádi zapojili společně s rodiči do celostátní akce Ukliďme Česko a společně uklidili centrum obce a vysadili stromy.

Ve škole i ve školce pak proběhne 30. 4. Den čarodějů a čarodějnic. Soutěžit se bude s nejzajímavějšími dopravními prostředky těchto bytostí.

S 5. ročníkem plánujeme projektový den Barokní památky Prahy a navštívíme Národní nebo Stavovské divadlo.

Ani v květnu se nebudeme nudit. Pojedeme do Dendrologické zahrady v Průhonicích. Žáci prvního ročníku zažijí pasování na rytíře a rytířku čtení. Konec května je vždy zaměřen na oslavu ke Dni dětí. 31. 5. oslavíme tento svátek hrami a soutěžemi.

V červnu školáci vyjedou na školu v přírodě do Penzionu Rudolf u Liberce, zúčastní se lehkoatletických závodů v Hořátvi, závodů dračích lodí v Nymburce a zakončí Školní akademií, která se bude konat 21. 6. od 18.00 hodin U Kocánků.

Zájem o sport je jednou z priorit, které naše škola i školka prosazuje. Od dubna začne opět cyklistický kroužek pro 5. ročník. Své dopravní i cyklistické schopnosti si žáci doplní a ověří na dopravním hřišti v Nymburce. Každou středu je ve škole Cvičení s Danem. Ve školce se nám podařilo sehnat lektorku na jógu pro nejmenší.

Touto cestou chci poděkovat všem, kteří se stali sponzory školního plesu, i těm, kteří pomohli s jeho organizací. Výdělek bude použit na zakoupení prolézačky pro mateřskou školu a houpaček pro základní školu. Také bychom rádi osázeli stromky a keři hřiště kolem školky a vytvořili si tak hezké prostředí pro pobyt v přírodě.

Je toho hodně, co plánujeme a o čem sníme. Věříme, že nezůstane jen u snů a představ.

Za školu a školku
Mgr. Marcela Šteffková

Návštěva obecního úřadu

Masopust ve škole a školce

Hodina výtvarné výchovy - Změna je život aneb Jak se žije s handicapem.

Vzpomínky na Lyžařský výcvik - Dolní Dvůr / leden 2019

pozvánka

Základní škola a Mateřská škola Hradištko

pořádá
tradiční rozloučení se zimou

VYNÁŠENÍ SMRTKY

v neděli 7. dubna 2019.
Průvod vyjde od školy
v 15.00 hod.

Srdečně zveme.

Oslava Dne učitelů

Dne 28. března jsme společně oslavili Den učitelů návštěvou NG ve Šternberském paláci spojenou s výtvarnou dílnou - portrét.

Dále jsme navštívili Chrám sv. Mikuláše a zopakovali si, co víme o baroku. Pak jsme hledali domovní znamení v Nerudově ulici, prošli Kampu, viděli Čertovku a Karlův most.

Z prací našich žáků

Co bys změnil/změnila nebo jednou mohl/a udělat pro Hradištko:
(Možná by Vás zajímalo, co si přejí žáci 4. ročníku a o čem přemýšlí, že by se mohlo v Hradištku změnit. Psalo 9 žáků.)

- přistavět školu, aby děti nemusely odcházet na druhý stupeň do jiné školy
- postavit malé koupaliště
- u multifunkčního hřiště přidělat dětské hřiště s prolézačkami, houpačkami a pískovištěm, trampolínou
- postavit tělocvičnu
- opravit a vylepšit autobusové zastávky
- postavit chodníky k zastávce autobusu a přidat víc odpadkových košů a laviček

Aprílová básnička
(práce žákyně 4. ročníku)

Búú, búú, búú - ten oběd je můj!
Béé, béé, béé - vyplivni ho hned!
Típ, típ, típ - někdo mě kružítkem pích!
Bla, bla, bla - voláme tak doktora!
Mňouk, mňouk, mňouk - někdo se na mě kouk!
Méé, méé, méé, nemocen jsem - nechte mě!
Haf, haf, haf - víte, že byl jednou jeden páv?
Glo, glo, glo a jehně ho přemohlo!
Gdák, gdák, gdák - chudák malý pták!
Brm, brm, brm - já se pích trn!
Au, au, au - vyléčím to sám!
Ahoj, ahoj, ahoj - brzy na shledanou!!!

... ještě pár „střípků“ z naší školky

Bláznivý pátek

Karneval ve školce

Zdravé zoubky

Zápis do mateřské školy pro školní rok 2019/2020

Se koná v budově školky
dne 2. 5. 2019, 15:00 - 17:00 hod.
K zápisu si rodiče přinesou řádně vyplněnou a lékařem potvrzenou přihlášku k předškolnímu vzdělávání, občanský průkaz a rodný list dítěte. Tiskopis přihlášky lze stáhnout na webových stránkách:
www.skola-hradistko.cz

Blahopřejeme !

Občanům, kteří oslavili nebo oslaví 70 a více let přejeme především pevné zdraví a hodně spokojenosti.

V dubnu oslaví své narozeniny paní Zdenka Vorlová, Božena Nováková, Zdeňka Čihulová, Marta Kratochvílová a pánové Otakar Hřebík, Zdeněk Uličník, Josef Zahrádka, Josef Bláha, Jiří Zenker a Stanislav Hezina.

Květnovými oslavenci jsou paní Marie Šťastná, Eliška Žeravá, Helena Steklá a pánové Josef Čihula a František Hlavička.

V červnu oslaví své narozeniny paní Jiřina Hlavičková, Věra Chládková, Jindřiška Herclová, Antonie Šimková a pánové Jindřich Viterna a Jiří Volc.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme!

Knihovna Hradištko

Nahlédněte s námi do knihovny v Hradištku a nechte se inspirovat.

Nový rok jsme tradičně zahájili rozkrojením Tříkrálového koláče.

A také s pejskem a kočičkou s dětmi ze školky. Po pohádce děti praly na valše, drhly podlahu rýžákem, máchaly, ždímaly, věšely prádlo ..... zkrátka bylo veselo.

Tiše, milá děťátka, začíná se pohádka, dnes to bude „O Koblížkovi

Cupovali jsme vlnu a také kreslili, šili, četli a povídali si o ovečkách.

Někdy je příjemné si v knihovně jenom posedět a popovídat. Jindy je příjemná pohoda při tvoření. U nás v knihovně si vždy vyberete.

Z vrbového proutí, věneček se kroutí ... Věnečky z vrbového proutí se povedly.

Březen - měsíc čtenářů

je celostátní akce podporující a propagující četbu, pořádaná každoročně v měsíci březnu. Vznikla v roce 2009 a jejím organizátorem je Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP). Každý rok se k této akci svými aktivitami hlásí více než 400 veřejných knihoven z celé České republiky.

Knihovny pořádají nové a netradiční typy akcí, setkání se čtenáři, kteří do knihoven (zatím) nechodí a snaží se získat co největší povědomí veřejnosti o knihovně a její činnosti.

V rámci této akce proběhla v Hradištku soutěž **Hrnečku vař** – kde soutěžící jedí řídkou krupicovou kaši úzkou dřevěnou špejličkou a vyhraje ten, kdo má nejrychleji talíř prázdný. Soutěží malí i velcí, mladí i staří a bývá veselo.

Také soutěž **Hledáme českou písničku** se již u nás stala tradicí a jsem zvědavá, kolik se najde písniček, v kterých je ukryto dívčí jméno. Protože vítězové soutěže budou vyhlášeni až po uzávěrce tohoto čísla Novinek, výsledky zveřejním v čísle letním.

Jana Šestáková

Tvoření z papíru

Valentýnky pro maminky

Květiny z ubrousků tvoří rády děti ...

... i babičky

Přáníčka pro cestovatele

Informace o knihovně naleznete na **www.knihovna-hradistko.estranky.cz** nebo na facebooku pod názvem **Knihovna Hradištko**.

Bál Klubu důchodců

ve stylu první republiky

Každý rok začíná plesovou sezónou. Náš bál jsme letos naplánovaly na březen, ale napadlo nás, že připravíme malou kulturní vložku i na lednový ples našich sportovců. Inspirovaly jsme se u jiného klubu důchodců a procházely sálem s prachovkami z peří ve slušivých zástěrkách, které v minulosti nosívaly komorné. Naše vystoupení mělo docela úspěch a tak jsme v únoru připravily také něco na školní ples, kde jsme se pro změnu vrátily do školních lavic a byly jsme za odvážné školačky. Snad se to také vyvedlo.

Na 9. března jsme uspořádaly náš bál na téma první republika. Jedna naše spoluobčanka, paní Lenka, nám pomohla zapůjčit šaty a doplňky z té doby a bylo moc pěkné, když některé návštěvnice přišly také v dobovém oblečení. Sportovci nám oplatili naše vystoupení, kdy napochodovali ve fotbalových dresech s profesionální mažoretkou. Jejich vystoupení se nám líbilo a děkujeme jim. Hrála známá hudba Piňakoláda, což jsou dvě veselá děvčata, která hrála písničky mnohým i na přání. Bohatá tombola potěšila návštěvníky bálu.

Za KD Miluše Ziková

TJ Hradištko

Mažoreti na plese KD

Natahování sítě na fotbalovém hřišti

soutěže

Čtenář roku 2019

Knihovna v rámci měsíce března vyhlašuje a odměňuje nejpilnější čtenáře.

Titul Čtenář roku 2019 získali:
KATEGORIE DOSPĚLÍ
1. místo - paní Olina Zahrádková (68 přečtených knih)
2. místo - paní Věra Kudweisová (65 přečtených knih)

KATEGORIE DĚTI

1. místo
Sára Pokryvková
(17 knih)

2. místo
František Winterblum
(16 knih)

Ceny pro čtenáře roku

Hrnečku vař

Nejrychlejší jedlíci

Proč na jaře není vidět Mléčná dráha

V jarních toulkách pod oblohou se podíváme... vlastně spíš nepodíváme. Tentokrát to bude o tom, co na obloze vidět nemůžeme. Nahlédneme ale nejdál, kam se lidstvo zatím podívalo.

V dobách, kdy ještě nebyla přesvětlená obloha a lidé dokázali přežít cestu z restaurace i bez pouličního osvětlení, bývala v létě i u nás nad Hradištkem vidět Mléčná dráha.

Co to ta Mléčná dráha je, víme od okamžiku, kdy Galileo Galilei na počátku 17. století namířil svůj dalekohled na oblohu. Zjistil, že jde o slabé hvězdy, okem nerozlišitelné. Dlouho se však ale nevědělo, proč právě v tomto pásu na obloze, který je vidět v létě a v zimě, je právě tolik slabých hvězd a jinde na obloze ne. Odpověď přinesla až moderní astronomie. Slunce a celá Sluneční soustava se totiž nachází v obrovském objektu, který se nazýváme Galaxie.

Malé jazykové okénko: v češtině se pro naši Galaxii používá velké G, pro ostatní galaxie g malé. V angličtině se naše Galaxie nazývá Milky way, ostatní „galaxy". Aby to nebylo tak jednoduché, němčina samozřejmě píše velké G za všech okolností: Galaxie.

Jak naše Galaxie zhruba vypadá, můžete vidět na přiloženém obrázku. Jde při pohledu „shora" o jakýsi „větrník" tvořený spirálami z hvězd, při pohledu z boku potom vypadá spíše jako létající talíř. Tvoří ji přibližně 250 miliard hvězd. Abychom zůstali u nepředstavitelných čísel, průměr disku je 100000 světelných let. Tedy světlu trvá 100000 roků, než přeletí z jednoho konce Galaxie na druhý. V kilometrech si to číslo raději nepředstavujte, má 17 nul. Naše Sluneční soustava se potom nachází na velmi příjemné periferii zhruba ⅔ vzdálenosti od středu Galaxie.

Ale zpět k tomu, co vidíme na obloze. V létě a v zimě se nám nabízí pohled směrem do roviny Galaxie. Díváme se tedy přes ty všechny hvězdy, které se v nacházejí zhruba v jedné rovině. Konkrétně v létě, když se podíváte nad jižní obzor a je opravdu tma, vidíte, jako by se Mléčná dráha rozšiřovala. Právě zde, v souhvězdí Střelce, se nachází střed Galaxie.

A nyní už k tématu, co vlastně vidíme na jaře. Na jaře se díváme kolmo na rovinu Galaxie, tedy nejkratším možným směrem ven z našeho hvězdného domova. Na podzim pochopitelně také. Hvězdy se tam samozřejmě také vyskytují. Na jaře vidíme například souhvězdí Lva, Panny, nebo Herkula. Každopádně hustota hvězd je na jarní obloze menší než v létě, či v zimě.

Zvídavého čtenáře však napadne: co je dál? Jsou tam další galaxie a bylo by je možné vidět i pouhýma očima? Odpovím rovnou: ano a možná. S tím viděním cizích galaxií pouhýma očima bohužel žijeme příliš daleko na severu, abychom mohli vidět ty nejbližší a okem viditelné. Pokud byste ale odcestovali dále na jih, uvidíte nad jižním obzorem úplně stejný mlhavý obláček, jako je vyfotografovaný na přiložené fotografii. Je to ten nalevo od sopky.

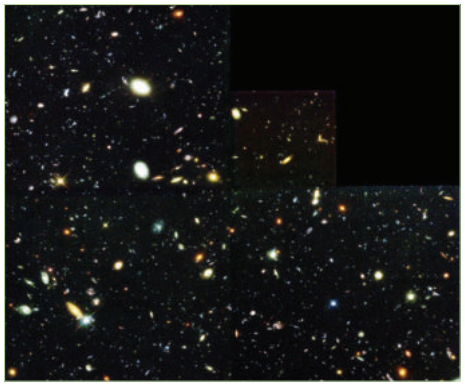
Všimněte se také, že Mléčná dráha se od něj drží v uctivé vzdálenosti. Jinak by ho zcela zakryla a nebyl by vidět. Dohromady jsou takto vidět galaxie dvě: Velké a Malé Magellanovo mračno. Ano, jsou pojmenovány po prvním námořníkovi z Evropy, který je cestou na jih pozoroval. Bez ohledu na to, že kultury žijící na jižní polokouli, je znali již pěkných pár tisíc let.

A co tedy můžeme vidět na té jarní obloze od nás za galaxie? Zde už budeme potřebovat větší dalekohled a také musíme vědět, kam přesně se máme dívat. Pak nám jich jaro nabídne pěkných pár desítek. Budou však i v dalekohledu vypadat jako malé protáhlé obláčky. Ty jasnější se totiž nacházejí 35 milionů světelných let daleko. Připomenu, že světelný rok je vzdálenost, kterou světlo uletí za jeden rok. V kilometrech je to číslo, které má 20 nul.

Ještě na počátku 20. století byly galaxie považovány za mlhoviny, které se nacházejí v naší Galaxii a tedy i jejich vzdálenost byla silně podceněna. Teprve ve dvacátých letech 20. století si americký astronom Edwin Hubble všiml, že s těmi mlhavými obláčky není něco v pořádku. Vzdalovaly se. A to poměrně velkou rychlostí. Navíc byly výrazně dál, než aby byly součástí naší Galaxie. Postupně bylo zjištěno, že nejen, že vůbec netvoří součást „našeho domova", ale i to, že takových galaxií lze ve vesmíru vidět miliony. Když byl potom v roce 1990 vypuštěn první astronomický dalekohled na oběžnou dráhu kolem Země, byl pojmenován na po tomto významném astronomovi.

Právě tímto dalekohledem bylo potom pozorováno nejvzdálenější místo, které zatím lidstvo vidělo. Astronomy napadlo, co zkusit zaměřit dalekohled tam, kde vlastně nic není. Vybrali si pro tento experiment místo na jarní obloze, v souhvězdí Velké medvědice. Nastavili tedy dalekohled a pak už jen dlouhé desítky hodin fotili a fotili. Výsledný snímek se stal jedním z nejslavnějších snímků 20. století. Snímek zachycuje oblast oblohy velkou jako tenisový míček pokud bychom se na něj dívali ze vzdálenosti 100 m. Každý obláček, každá tečka na něm představuje jednu vzdálenou galaxii. Jsou jich tisíce. Jen na takovém malém kousku oblohy. Když si potom astronomové našli další taková místa, kde zdánlivě nic nebylo, zachytili opět totéž. Tisíce vzdálených galaxií. Vesmír je tedy obrovský – a všude stejný.

Ing. Vladimír Libý

Jezdecká škola Equus Kinsky

Jezdecká škola Equus Kinsky se nachází na levém břehu řeky Labe a na samém okraji obce Hradištko. V jezdeckém areálu se soustřeďují plemenní hřebci, mladí koně ve výcviku, chovné klisny i zkušení koně pro výcvik mladých jezdců.

Každý den se zde scházejí příznivci koní s cílem naučit se něco nového, ať už v drezuře či ve skocích nebo se jen projet na koni. Pravidelně se zde také konají sportovní akce, na kterých se jezdci utkávají v různých soutěžích, výstavy koní i chovatelské zkoušky. Více informací o jednotlivých akcích naleznete na: www.kone-hradistko.cz

Jezdecká stáj nabízí prodej a ustájení koní, jezdecký výcvik, připouštění plemennými hřebci, pronájem koní, účast na různých akcích, ubytování v penzionu a prodej i poradenství v oblasti jezdeckého vybavení.

Centrem celého areálu je hvězdicová stáj pro ustájení koní. Dvě jezdecké haly zajišťují provoz školy během nepřízně počasí. Dále jsou k dispozici dvě venkovní jízdárny, kruhová jízdárna a kolotoč pro pohybování koní. Během akcí je možné koně ustájit ve venkovních turnajových boxech. Tato jezdecká škola je také místem, kde můžete najít živý poklad a kulturní hodnotu českého státu, kterou představují koně Kinští (Equus Kinsky).

Plemeno kůň Kinský patří mezi nejvýznamnější původní plemena koní v České republice, a to hned vedle starokladrubského koně. Vznik plemene je spojován se šlechtickým rodem Kinských. První zmínky o jejich rodu pocházejí ze 13.století.

Libuše a Petr Půlpánovi se stali důležitou částí historie chovu těchto koní počátkem 90. let, kdy je odkoupili většinou od nových restituentů. Manželé jsou největšími propagátory a jedněmi z největších chovatelů tohoto plemene v ČR, ačkoliv se časem s částí původního stáda koní přestěhovali právě do Hradištka u Sadské.

Kinští koně jsou ušlechtilí teplokrevníci s vyváženým pohybem a dobrými skokovými schopnostmi. Cílem chovatelů je sportovní i rekreační kůň s vynikajícím charakterem, snadnou jezditelností a dobrou mechanikou pohybu. Typickou barvu pro koně Kinské je barva žlutá a plavá.

Libuše Půlpánová

Třikrálový turnaj

V sobotu 5. ledna 2019 proběhl v sále Hostince U Kocánků v Hradištku již osmý ročník zimního turnaje ve stolním tenise čtyřher.

Do soutěže se přihlásilo celkem sedmnáct dvojic, z nichž dvě byly smíšené. Hráči byli rozlosováni do čtyř skupin, utkání začala. Bohužel hned první zápas smíšené dvojice přinesl zranění hráčky, kdy si přivodila bolestivé přetržení lýtkového svalu. Pro ni tedy turnaj předčasně skončil. Na základě jednotlivého umístění v základních tabulkách dvojice postupovaly do dalších vyřazovacích klání. Tak se do závěrečných utkání propracovaly čtyři nejúspěšnější dvojice. Čest hradištských hráčů zachránil Miroslav Obr, který se svým spoluhráčem vybojoval třetí místo. Na okraj poznamenáváme, že jeden z vítězné dvojice – Václav Hampl – letos oslavil čtyřiasedmdesát let!

Děkujeme všem dalším hráčům za hojnou účast a majitelům a personálu hostince za vstřícnost.

Přátelé Hostince U Kocánků

Vítězové turnaje Václav Hampl a Radek Hyršal

1. místo: Václav Hampl (Chlumec n. C.), Radek Hyršal (Červeněves)
2. místo: Radek Černý (Sadská), Jiří Čermák (Milovice)
3. místo: Jaroslav Maceška (Sadská), Miroslav Obr (Hradištko)

Kerský les

Bledule jarní
(Leucojum vernum)
letos opět vykvetly
v hojném počtu.

Šachisté z Kerska
si vás dovolují pozvat na

3. ROČNÍK ŠACHOVÉHO TURNAJE KERSKO 2019

22. ČERVNA 2019
12 - 19 hod.

BUNGALOVY KERSKO

Kersko 464
28912 Hradištko

Turnaje se může zúčastnit každý hráč šachu bez omezení věku. Turnaj se odehraje švýcarským systémem. Jednotlivé partie se odehrají s použitím šachových hodin s časovým limitem 25 minut na partii a hráče. Na turnaji platí pravidla šachu dle mezinárodní šachové federace FIDE aktuální k datu turnaje a případná doplňková pravidla turnaje. Registrace do turnaje prostřednictvím SMS na tel.: (+420) 606 111 077 nebo na e-mail: sachy2019@email.cz do 31. 5. 2019. Pro registraci zašlete celé jméno a kontakt na sebe.

VELIKONOCE v Lesním ateliéru Kuba v Kersku

KOŠÍKY A POMLÁZKY Z PROUTÍ sobota 6. dubna / 10 - 17 hod.
Košíkáři Zuzana Tilajcsiková, držitelka titulu „Nositel tradice“, a Vladimír Dvořák vám nabídnou mnoho proutěných výrobků ze své dílny. Chlapci a pánové, přijďte si vlastnoručně uplést pomlázku. Budete ji potřebovat!

HEDVÁBNÉ A FILCOVANÉ ŠÁTKY neděle 7. dubna / 10 - 17 hod.
Alena Isabella Grimmichová vám nabídne bohatý sortiment šátků i šperků ze svého ateliéru. Tvůrčí dílnička pro děti i dospělé – jarní korálkové ozdoby.

VELIKONOCE S VYSTŘIHOVÁNKOU sobota 13. dubna / 10 - 17 hod.
Po celý den (bez přihlášení předem) si můžete s výtvarnicí Kornelií Němečkovou netradičním způsobem ozdobit kraslici. Přineste si vyfouknuté vajíčko a k vystři-hování malé nůžtičky.

VELIKONOČNÍ PLACKOVÁNKY neděle 14. dubna / 10 – 17 hod.
Jana Padrtová vám pomůže vyrobit drobné velikonoční dárečky – originální placky se špendlíkem, magnety nebo zrcátka. Dílnička je vhodná pro děti i dospělé.

VYŠKRABOVANÉ KRASLICE sobota 20. dubna / 10 – 17 hod.
Jak se zdobí kraslice vyškrabováním vám předvede zaručeně pravá valašská malérečka Naďa Šebestýenová z Dolní Bečvy. Kraslici vám na přání ráda doplní jménem nebo veršem pro obdarovaného…

PALIČKOVANÉ VELIKONOCE Velikonoční neděle 21. dubna / 10 – 17 hod.
Krajkářka Eliška Plánská z Mělníka předvede tradiční textilní techniku – paličkování. Bohatý výběr krajkových ozdob nejen jako dekorace na větvičku.

MÁME OTEVŘENO! Velikonoční pondělí 22. dubna / 10 – 17 hod.
Zveme vás na vaječný koňak!

Jaro v Kersku

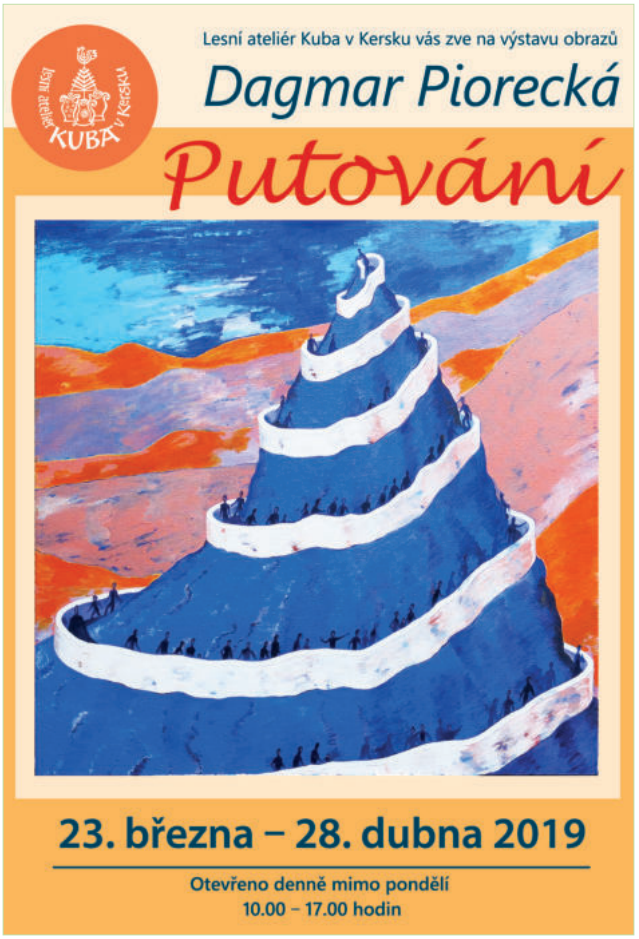

Něžný Barbar v samizdatu

Klub čtenářů Bohumila Hrabala získal do dlouhodobé zápůjčky od samizdatové knihovny Libri Prohibiti výtisk Něžného Barbara. *„Vladimír miloval periferii, miloval stále rozkopané ulice, z jejichž útrob bylo vyrváno potrubí, elektrické vedení a telefony, všechny ty černé a vzduté pruty, které objímají svými chapadly zděšené konvenční chodce jako hadi Laokoonova sousoší, Vladimír miloval vysypané, čerstvě pálené cihly a dlaždice jen tak pohozené na hromádkách surové hlíny…“* I samizdatové exempláře knih jsou svou povahou periferní - stejně nedokonavé, plné surových překlepů, nadosmrti rozkopané, pro boudníkovské oči krásné a zvoucí k nebezpečné a objevné výpravě. Vzácný samizdatový kousek si můžete přijít prostudovat do Kabinetu Bohumila Hrabala v otvírací době Městské knihovny Nymburk.

Srdečně zveme.
KČBH a MKN

Les, stromy, dřevo – to byla jeho láska

- vzpomínka na Bohumíra Jarušku (1899 - 1967)

V letošním roce uplyne 120 let od narození Bohumíra Jarušky – kerského řezbáře. Domek číslo 300, kde tvořil a žil se svojí ženou, byste hledali jen stěží. Je totiž zcela ukrytý v lese. Stojí na konci jedné slepé aleje vpravo po cestě na Semice. Domek má dnes už jiného majitele. Vjezd do lesní zahrady je však stále stejný. Brána vypadá jako vchod do jihočeského venkovského stavení, malebně jako z pohádky, stejně jako byl pohádkový a neobyčejný život lidového řezbáře Mistra Jaruška, o kterém jiný mistr, mistr slova Hrabal, tak poeticky psal a který mu dodnes dělá společnost na hradištském hřbitově.

Byť Bohumil Hrabal znal panu Jarušku jen krátce, zmiňuje se o něm ve svých povídkách. Ve filmu Slavnosti sněženek není postava řezbáře jmenována, ale byl jedním z přítomných na slavné myslivecké hostině v Hájence. Příhoda s „veselou píšťalkou“ se do scénáře a následně i do filmu přece jen dostala…

…A my jsme s sebou vzali taky lidovýho výtvarníka pana Jarušku, kterej přinesl takovou velikou ženskou figurínu, on totiž co vzal do ruky, tak za chvilku z jeho rukou vycházely tak srandovní figurky, k popukání byli ti jeho paňáci, tak byl šikovný ten lidový výtvarník, pan Jaruška. A tuto figurínu udělal na naše šibřinky, a tak jak skončil první chod, tak v tý pauze pan Jaruška si připnul na svoje boty tu figurínu, a tančil s ní valčík a tango, podle toho, co pan Kučera hrál, a k tomu vroucně a s citem zpíval, a pan Jaruška tančil, dělal s figurínou takový figury, že my jsme se mohli smíchem potrhat…

…A mistr Jaruška než se posadil, už bez tý svý figuríny, kterou pověsil na věšák, tam, kde visel jeho divoký salám, mistr Jaruška položil takovou krásně řezanou a barevnou píšťalku na stůl před předsedu lidový myslivosti ze sousedního revíru…

…a předseda ji vzal do prstů a protože v každým nejen myslivcovi, ale v každým člověkovi je kluk, neubránil se, nasadil píšťalku do úst a začal na ni pískat, a pískal na ni…Ovčáci, čtveráci…a já jsem tuhnul hrůzou…z píšťalky vystupovaly saze a třísnily mu ruce a tvář, a už byl celý černý od těch sazí, ale že pískal s citem, předseda měl zavřený voči… a jeho myslivci bledli vzteky…

…až předseda sousedního revíru přestal pískat, s pořád nasazenou píšťalkou díval se na svoje prsty, pak odhodil píšťalku, ta přeletěla až na náš stůl… zvolna kráčel k zrcadlu ověnčenýmu chvojím, opřel se o rám a díval se na sebe, a když si prstama přejel po čele a rozmázl ty saze, zakřičel…A voni pokoj nedají a nedají!…

…a do sálu vstoupil náš velitel policie, ověšený řády, usměvavý, s napomádovanou patičkou, rozpřáhl ruce a volal… Tak přátelé, pozvali jste mě a já jsem tady! Kde je ta divoká pečeně se šípkovou omáčkou, kde je ta opečeně divočáka se zelím a pálfyovským knedlíkem?…

…a on se posadil ke stolu, a najednou se zadíval na ubrus, díval se jako chlapec na tu píšťalku, kterou zhotovil lidový umělec pan Jaruška, a zničehonic si ji přiložil k ústům, zavřel oči a s citem si na ni pískal ….tak jako předseda před chvílí…a taky začaly dírkami tryskat saze, takový něžný mrak sazí, obestíral mu tvář a ruce…

…ticho bylo, že bylo slyšet vlaky přes lesy v Ostré…bada dam bada dam…a velitel se na sebe díval do zrcadla, taky si prsty přejel čelo a rozmazal ty saze… ale pak se otočil a vesele zvolal…Dobrý…A dodal, Výborný antré, já jsem si na ni zapískal sám, já jsem si zapískal, dobře mi, mistře Jaruško, tak! A noste mi jídla, já mám lidi hlad! A jak to sedíte? To jste myslivci? Spojte stoly! Vyměnit si místa, propojit se!…

(Bohumil Hrabal, z povídky Hostina)

Nekrolog z tehdejších regionálních novin Nymbursko (L. Brynychová)

V pondělí 13. listopadu 1967 zemřel v Kersku po krátké nemoci podivuhodný kouzelník, mistr řezbář, osmašedesátiletý Bohumír Jarušek. Dlouho odolával nemoci. Nemohl přece stonat. Musel se vrátit ke své nedokončené práci. Ale podlehl. Špalíčky dřeva, truhlářský ponk, všechny ty špachtličky, dlátka i pilky zůstaly opuštěny. Odešel ze svého neobvyklého domku uprostřed Kerska, kde se scházeli všichni milovníci černošského umění. Zůstal zde jen jeho nepokojný duch a atmosféra tvůrčí práce.

Kdo jej ze známých vyprovázel na malém hřbitově v Hradištku a slyšel píseň na rozloučenou „Vy zelení hájové, bývaly jste mého srdce potěšení“, uvědomil si, že opravdu ten les, stromy, dřevo byly jeho velikou láskou. A byl to kousek dřeva, z kterého dokázaly jeho ruce vytvořit díla, která přinášela radost a potěšení všem milovníkům exotického umění. Bohumír Jarušek odešel, ale jeho dílo a vzpomínka na milou, drobnou postavičku čiperného umělce bude žít ještě dlouho v srdcích těch, kteří ho měli rádi.

Bronislav Kuba

Přívoz na Labi

Přívoz na Labi je kusem historie Hradištka. Původně to byla jenom loďka, která převážela pěší, kterou obstarávali rybáři.

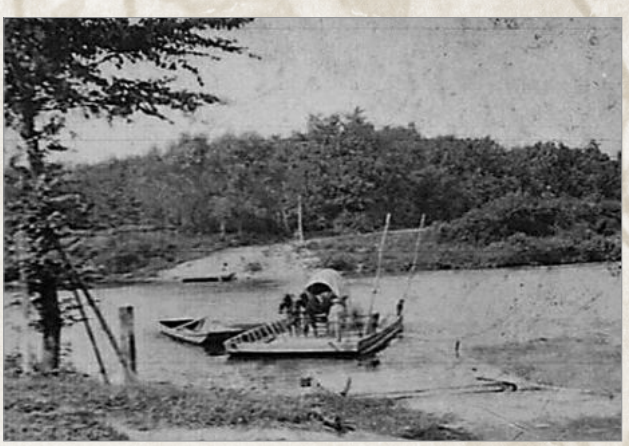
V roce 1895 sem poděbradské panství nechalo postavit dřevěný prám na přepravu dříví na železnici. Při tom byl také zřízen domek pro převozníka. Tímto převozníkem byl pan Jan Koštíř a převážel přes Labe až do roku 1926. Také mnohým tonoucím zachránil život.

Poděbradské panství vznikem Československého státu zaniklo a přívoz převzala obec Hradištko. Starý dřevěný prám nahradili novým, železným. Ten byl velký, vešly se na něj najednou čtyři povozy. Obec za něj zaplatila částku 48 110 korun. Při obrovské povodni roku 1926 odnesla nový prám velká voda.

Za války, když se muselo vozit odevzdané mléko do Kostomlat na dráhu, se kráva zapřažená do vozíku s dvaceti konvemi mléka lekla a skočila z prámu do vody. Mléko v konvích se utopilo a zůstalo v Labi až do bagrování lodní cesty. Kráva i její majitel se zachránili.

Mnoho let fungoval přívoz k plné spokojenosti občanů. Do Kostomlat na vlak to nebylo daleko. Obec Hradištko také na vlastní náklady vybudovala za Labem přes tůň nový dřevěný most a následně (1937) opravila silnici od Labe až do Kostomlat. V roce 1963 bylo na žádost kapitána paroplavby odstraněno vodící lano na přívozu. Později, když se v obci více rozšířily spoje autobusové dopravy, opadal zájem o tyto služby a tak 1. ledna 1979 byl přívoz jako ztrátový zrušen.

Podle zápisů pana Jurečka a z vyprávění pamětníků (zpracovala Jana Šestáková)

Pohled na přívoz od Kostomlat

Majitelé hradu Mydlovar *(zpracoval Mgr. Václav Kořán)*

Důvod změny	Majitelé	Poznámka
	1223 - Sezema z Kostomlat	dřevěný hrad
dědictví	1280 ? - Mutin z Kostomlat	syn Sezemy (zděný hrad)
dědictví	1300 ? - Sezema	syn Mutiny
dědictví	1320 ? - Perchta	dcera Sezemy
dědictví	1346 - Půta z Častolovic	syn Perchty
zakoupení	1397 - Petr z Vartemberka	
dědictví	1407 - Jan z Kunštátu	zeť Petra z Vartemberka
	1410 ? - Žofie z Vartemberka	manželka Petra z Vartemberka
věno manželky	1420 - Jan Puška z Kunštátu	
zabavení	1425 - Hynek Boček z Poděbrad	
odúmrť (pozůstalost bez dědiců)	1437 - šlechtici z Poděbrad	
dědictví	1471 - Jindřich /Hynek/ Minstrberský	syn Jiřího z Poděbrad
dědictví	1492 - Bedřich	syn Jindřicha Minstrberského
zakoupení	1493 - Vladislav II.	král
zakoupení	1493 - Jan ze Šelmberka	
zakoupení	1509 - Bedřich z Donína	
dědictví	1547 - Bořivoj z Donína	syn Bedřicha z Donína
zabavení	1548 - Česká královská koruna	hrad připojen k Lysé nad Labem
	1553 - hrad opuštěn	

Novinky obce Hradištko-Kersko vydává Obecní úřad v Hradištku • IČ 239135 • Hradištko 642, 289 12 Sadská • Vychází čtyřikrát ročně • Neprodejné • Registrace: MK ČR E 20169 • Adresa redakce Novinek - email: **novinky@hradistko-kersko.cz** • **www.hradistko-kersko.cz**